

De Waterwet komt, maar wat levert het op?

Uiterlijk op 22 december dit jaar moet de Waterwet in werking getreden zijn. De bundeling van verschillende watergerelateerde wetten zorgt ervoor dat burgers en bedrijven voor het aanvragen van een (water)vergunning alle zaken aan één loket kunnen afhandelen. Achter dat loket moeten de verschillende overheden ervoor zorgen dat de burger daadwerkelijk bediend wordt. Het voordeel voor de burger is duidelijk, maar de vraag is of het achter dat loket wel allemaal goed gaat. Tijdens het symposium 'Implicaties van de Waterwet - Betekenis voor de praktijk', dat het Waternetwerk op 12 juni in Nieuwegein hield, bleken veel aanwezigen nogal sceptisch te zijn over de winst die de Waterwet gaat opleveren.

Peter de Putter, die zich namens DG Water bezighoudt met de implementatie van de Waterwet, stelde dat wetgeving altijd achter de praktijk aanloopt, ook de Waterwet dus. Het nieuwe van de Waterwet zit hem in de samenwerking van de verschillende overheden 'achter het loket' en een verschuiving van verantwoordelijkheden en taken. De Putter was positief over de Waterwet: de waterbeheerregels worden overzichtelijker, de relatie tussen waterbeheer en ruimtelijke ordening wordt sterker en de burger kan straks veel makkelijker een vergunning aanvragen. De wet is vooral gebaseerd op samenwerking tussen de verschillende overheden. Hoewel dat in het begin even aftasten zal zijn, zal dat uiteindelijk wel zijn weg vinden, verwacht De Putter.

Ook Ina Kraak van de Provincie Noord-Holland was voorzichtig positief. Zij houdt zich bezig met de implementatie van de Waterwet voor de provincie. Daarbij werkt de provincie samen met de buurprovincies en inliggende waterschappen. Ook heeft het IPO een model-waterverordening opgesteld, waar de provincies de onderdelen uit kunnen halen die ze nodig hebben. Het watersysteembeheer valt toe aan de waterschappen. Voor alle duidelijkheid wil de provincie specifieke taken (zoals vaarweg- en havenbeheer) expliciet vastleggen. Ondanks alle voorbereidingen houdt de provincie rekening met een overgangperiode van drie jaar.

Dolf Kern van het Hoogheemraadschap van Rijnland gaf een kijkje in de keuken van het schap. Omdat een aantal taken, zoals Ina

Kraak ook al aangaf, van de provincie naar het waterschap gaat (vergunningverlening voor grondwateronttrekkingen, sanering waterbodems, deel van het vaarwegbeheer en de bestrijding van de muskusratten) moet het waterschap op een andere manier gaan werken. De traditionele grenzen van wat een waterschap wel en niet doet veranderen immers. Dat heeft ook gevolgen voor de samenwerking met de andere overheden: die moet veel intensiever worden, en ook efficiënter. Dat betekent dat het waterschap veel meer moet werken vanuit een integraal watersysteem en buiten de sectorgrenzen moet treden. Hoewel Kern de voordelen van de nieuwe Waterwet inziet, verwacht hij wel wat opstartproblemen.

Gemeenten vormen de derde overheidslaag die veel te maken krijgt met de nieuwe Waterwet. Hans Hartjes, van de Milieudienst SRE, schetste een somber beeld van de kennis en capaciteiten van (vooral kleinere) gemeenten waar het om water gaat. SRE ondersteunt gemeenten en andere overheidsinstellingen in Zuidoost-Nederland ondersteunt bij werkzaamheden en projecten op water- en milieugebied. Hartjes stelde dat de kleinere gemeenten nog niet klaar zijn voor het overnemen van taken zoals die in de Waterwet staan beschreven. Door een gebrek aan kennis, capaciteit en het feit dat water niet leeft bij die gemeenten verwacht ook hij een chaotische start. Daarbij komt dat de beoogde partners van de gemeenten, de waterschappen, in zijn optiek ook twijfelen aan de expertise van de gemeenten. Hoewel de waterschappen de mogelijkheid hebben om te procederen tegen de gemeenten,

is dat een onwenselijke situatie. Daar is nauwelijks tijd voor gezien de beperkte tijd die beschikbaar is om een besluit over een vergunningsaanvraag te nemen.

Ook tijdens de paneldiscussie waren de kritische geluiden niet van de lucht. Zo werd getwijfeld aan de vrijwillige samenwerking tussen de partijen. Alleen waar het in het (eigen)belang van de partijen zou zijn, wordt die samenwerking daadwerkelijk gezocht. Misschien is het beter die samenwerking wettelijk af te dwingen. Gert Dekker van de VNG bijvoorbeeld gaf aan dat hij niet de illusie had dat de samenwerking door de wet ineens zou verbeteren.

Bijna alle aanwezigen verwachten dat de inwerkingtreding van de Waterwet in eerste instantie tot chaos zal leiden. Hoe zich dat zal uitkristalliseren is de vraag. Ook de directe winst van de Waterwet is moeilijk te kwantificeren. Wateropgaven zoals de KRW blijven gelijk. Omdat er nog maar één loket is, zal de wet voor burgers en het bedrijfsleven (tijd)winst opleveren. In dat opzicht is de wet een stap vooruit, stelde Henk Brons van de VEMW. Wel bestaat de kans op meer bureaucratie achter het loket. Voor bedrijven die áchter het loket moeten zijn, zoals drinkwaterbedrijven, zal de Waterwet volgens Piet Jonker (directeur DZH) niets opleveren. Peter de Putter ten slotte was in de loop der jaren tot de conclusie gekomen dat goede resultaten niet per se van de organisatievorm afhangen, maar van de mensen in de organisatie. Een uitspraak waar alle aanwezigen zich in konden vinden.

Paneldiscussie met v.l.n.r. Piet Jonker, Gert Dekker, Herman Havekes en Henk Brons (foto: Marieke Wijntjes).

